

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ มนุษยธรรม : ทางสองแพร่งของ

รัฐบาลไทยต่อนักศึกษาอพยพชาวพม่า

ชื่อผู้เขียน : นายนรุตว์ ยวนะเดมีย์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมล พุพิพิธ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. จิรโชค วีระสัย
3. ศาสตราจารย์ ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า มุ่งเน้นการศึกษาไปที่นักศึกษาพม่าที่พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นหลัก โดยพิจารณาถึงเรื่องมนุษยธรรมและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจว่ามีส่วนสัมพันธ์กันอย่างไรในการที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อขบวนการนักศึกษาพม่าในประเทศไทย ในการอธิบายปัจจัยทั้งสองผู้วิจัยพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาถึงที่มาในการกำหนดนโยบายใด ๆ ต่อประเทศพม่าจากการวิจัยพบว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านทหารระหว่างทั้งสองประเทศเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับพม่าของรัฐบาลไทยในหลายสมัย ซึ่งความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติด้านมนุษยธรรมต่อนักศึกษาพม่าในประเทศไทย

ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและพม่ามีมูลค่ามหาศาลในแต่ละปี ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนรวมกว่าแสนล้านบาท การลงทุนของไทยนั้นถูกจัดอันดับให้อยู่ในอันดับต้น ๆ ของประเทศที่เข้าไปลงทุนในพม่าโดยพิจารณาจากเงินลงทุนและ

จำนวนโครงการซึ่งเงินที่ได้จากต่างประเทศนี้รัฐบาลทหารมาได้นำไปซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ในการปราบปรามผู้ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาลทั้งที่เป็นชนกลุ่มน้อยและผู้เรียกร้องประชาธิปไตย

ส่วนความสัมพันธ์ด้านการทหารนั้นทหารทั้งสองฝ่ายมีการเดินทางไปเยี่ยมเยียนกันอยู่บ่อยครั้งทั้งในฐานะที่เป็นตัวแทนรัฐบาลและตัวแทนกองทัพ การที่ทหารเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของพมานั้นสืบเนื่องมาจากปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศตามแนวพรมแดนไทย-พม่าและจากการที่กองทัพทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์อันแนบแน่นต่อกันนี้ทำให้การกำหนดนโยบายต่อพม่ามีความยากลำบากเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหานักศึกษาพม่าในประเทศไทย

นักศึกษาพม่าในประเทศไทยอยู่ในฐานะผู้พลัดถิ่นและเป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายโดยถูกจัดให้อยู่ในศูนย์ที่ทางกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อการควบคุม ดูแลได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งทางการไทยถือว่านักศึกษาพม่าที่พำนักอยู่ในศูนย์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกดำเนินคดีในฐานะผู้หลบหนีเข้าเมือง แต่นักศึกษาพม่าจำนวนมากไม่ต้องการที่จะอยู่ในศูนย์ดังกล่าว การกระทำของรัฐบาลไทยในหลายเรื่องต่อนักศึกษาพม่าเหล่านี้ขัดกับหลักการในเรื่องสิทธิมนุษยชนและในบางครั้งมีการปฏิบัติอย่างไร้มนุษยธรรมต่อคนเหล่านี้ อาทิเช่น การผลักดันให้ออกจากประเทศไทยในปีพ.ศ. 2531 และโครงการส่งกลับในปีพ.ศ. 2532 เป็นต้น ซึ่งการกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาลไทยนั้นเป็นผลมาจากการที่ไม่ต้องการรับผู้ต่อต้านรัฐบาลพม่าให้อยู่ในประเทศเนื่องจากเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง อีกทั้งเกรงว่าไทยจะต้องรับภาระในลักษณะเดียวกันกับผู้อพยพชาวอินโดจีนที่ผ่านมา

จากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์อันแนบแน่นของนายทหารทั้งสองประเทศถือได้ว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอันก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในด้านมนุษยธรรมของรัฐบาลไทยที่มีต่อนักศึกษาพม่าในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้